

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **ÁVÉD JÁKÓ.**

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön és **Balla István.**

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Szerkesztőség a várban. Fogarasi Mihály utca 16. sz.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltnének.

Huszonöt év.

Pál István apátkanonok, a róm. kath. status Kolozsvárt székelő igazgatótanácsának előadója, papságának 25 éves évfordulóját jul. 25-én ünnepelte meg. Senki sem tudott semmit erről az ünnepségről. Csendben végezte szent miséjét s csak a maga jó lelkének dicséretével ünnepeltette magát.

Pál István apátkanonok nevét városunkban majd mindenki ismeri s kedvesen ismeri. Hiszen körülbelül 10—12 éven át lakott városunkban. Igen, itt lakott mint kedvelt papja a kath. híveknek, mint tevékeny tanára a püspöki lyceumban elhelyezett gymn. VII. és VIII.-ik osztálynak, sőt magának a gymnasiumnak is, mint bálványozott nevelője és barátja a vele rokonszenvezőnek, és mint munkás, rokonszenves tagja a társadalomnak. Mikor pedig elment, akkor az ő munkássága is nagyban befolyt arra, hogy gymnasiumunk ügyei rendeztessenek.

Szívesen és tiszta szeretettel üdvözlötték volna őt ama napon ismerősei és jól esett volna lelküknek, ha jó lelkének ezzel örömet szerezhettek volna s ha ezzel viszonzozhatták volna azokat a jó érzelmeket, mikben társadmunkat résztette s részelteti ma is, ha szerét ejtheti.

De hát az apát úr megelégedett azzal, hogy őt csupán csak az ő jó lelkiismerete dicsérje meg. Pedig hiába zárkózik el ami és a társadmunk dicsérete elől, mert ezt mi minden nap és minden helyen megteesszük utólagosan.

Mert ez a mi kötelességünk és társadmunk kötelessége, mivel hogy kötelességünk dicsérni a jókat és dicsérni azokat, a kik társadmunk javára szolgáltak avagy szolgálnak még ma is és a kik még az eltávozás után is annyi jó indulattal viselkednek a mi társadmunk iránt, miként azt az apátkanonok ur cselekszi meg velünk. Éljen tehát sokáig!

Szent-István napjának megünneplése.

Az országos Nemzeti Szövetség közgyűlésén Szent István napjának nemzeti irányban való megünneplésére vonatkozólag a következő indítvány tétetett: „A katolikus anyaszentegyház, mely első István királyunkat a szentek sorába igtatta, századok óta minden év augusztus havának 20. napján, mindenhol, a hol katolikus templom van, megünnepli e nagy királyunk emlékét, mely alkalommal Szent István királynak a hittérítés, az egyház s a katolikus Magyarország körül szerzett érdemei egyházi szónaklatokban kellő méltatásban részesülnek.

Ismeretes nevezetesen, hogy a magyar katolikus egyház és katolikus világ fényes, országra szóló ünnepély kíséretében, a kormány s a közhatalóságok fejeinek részvételével hordozza körül Budavárban szent István királynak ereklyéjét, a szent jobbot s erre az ünnepre a hitbuzgó magyar nép rajokban zárandokol évenként az ország minden részéből az ország szívébe.

A katolikus világ egyházi jellegű ünnepléssel mindig buzgón adózott a nagy király, a szent fejedelem emlékének.

Szent István azonban nemcsak a hittérítés, a ma-

gyar keresztény-egyház megalapításával szerzett nemzete előtt örök érdemeket.

Igaz, hogy ő vezette be az eddig pogány magyarságot a keresztény egyház kebelébe s azzal teljes mértékben rászolgált az egyházi ünnepeltetésre.

De Szent István egyuttal egyike a legnagyobb államférfiaknak, a kiket a történelem ismer.

Ő adott nyolczszáz évvel ezelőtt az uralkodása alatt álló birodalomnak oly szervezetet, melynek alapjai és némely intézményei csaknem érintetlenül ma is megvannak; ő vezette be a magyarságot a rendezett állami életbe; ő alapította meg népének politikai és társadalmi szervezetét oly keretben, oly államférfiui előrelátással, hogy népe ezen a helyen, a hol azelőtt rendezett állami élet sohasem tudott gyökeret verni, az általa adott alapszervezet mellett évszázadok viharainak s a történelemben példátlanul álló megpróbáltatásainak diadalmasan ellentállhatott.

Szent Istvánt tehát méltán tiszteljük Hazánk második megalapítójaképen és tisztelheti emlékét e Hazának minden hű gyermeke valláskülönbőség nélkül.

Indítványozom tehát, hogy a t. közgyűlés, tekintettel arra, hogy Szent István napját társadalmi keretben nemzeti szempontból ez idő szerint sok helyen egyáltalában nem ünneplik, vagy a hol megtörténik, ez nincsen eléggé kellő módon kifejezésre juttatva: utasítsa igazgatóságunkat, hogy Szövetségtanácsukkal egyetértőleg oly módokat és eszközöket keressen, melyek alkalmazása mellett elérhető, hogy Szent István emléke minden év augusztusának 20. napján ne csak egyházilag hanem általánosan társadalmilag méltattassék és ünneptessék.

Történjék ez pedig oly képen, hogy ebben az ünneplésben minden magyar honpolgár, tekintet nélkül vallására és nemzetiségére, örömteljesen részt vehessen, és hogy ez a nap valódi nemzeti általános országos ünnepnappá avattassék. Utasítandó volna továbbá igazgatóságunk, hogy ebben az irányban elkövetett eljárásáról a jövő évi közgyűlésnek tegyen jelentést.

Budapesten, 1902. május hó 10-én.

Az indítványt beadja

Balás István
igazgatósági elnök.

Az O. N. Sz. mult évi közgyűlése elfogadván azt az indítványomat, hogy Szent István napjának nemzeti irányban való megünneplése tárgyában társadalmi mozgalmat indítsunk, egyuttal azt is elhatározta, hogy az indítvány végrehajtásával igazgató-választmányunk elnöksége bizandó meg.

E megbízásból kifolyólag már történt némi intézkedés. Habár augusztus hó 20-ika ma még távol esik, ennek dacára vesztegetni való időnk nincsen, ha azt akarjuk, hogy mozgalmunknak már az idén valami sikere legyen.

Ezt a mozgalmat különben annak a tudatában kell folytonosan ébren tartanunk, hogy nehezen haladó sok helyen közönnnyel, némely esetben ellenzéssel találkozó munkára vállalkoztunk és több évi serény működésre lesz szükségünk, mire döntő eredményre mutathatunk. Oly munka ez, melynek végzésénél nemcsak saját erőnket kell latba vetnünk, hanem számos más tényező közreműködésére is kell számítanunk, mely nélkül kitűzött nagy célunkat nem érhetjük el.

A teendők oly sokasága áll előttünk, ha végre akarjuk hajtani, a mit én egyéni nézetem szerint szükségesnek látok arra nézve, hogy Szent István napját akként ünnepeljük, ahogy ezt történelmünk e nagy alakjának emléke megkívánná, hogy nagy szükség van arra, miszerint az ügy iránt szeretettel viseltető több munkatárs egyesüljön a kivivandó siker érdekében. A kitartó munkán kívül a különféle nézetek fontolóra vételére, állandó tanácskozássra és határozatok hozatalára, több

irányú összeköttetések szerzésére van szükség, hogy a kérdés tervszerű megoldása lehetővé váljék.

Ettől a meggyőződéstől áthatva, legutóbbi igazgató-választmányi ülésünkön javaslatba hoztam tehát, hogy Szent István napja ünneplése ügyének elintézése céljából bizottság küldessék ki, melynek feladata lesz e kérdéssel állandóan foglalkozni, mi határozatba is ment.

Azokat az elveket, melyeket a magam részéről Szent István napjának ünneplése tekintetében szem előtt tartandóknak találok, röviden a következőkben foglalom össze:

1. Törvényhozásunk Szent István napját mint nemzeti ünnepet az országos ünnepek sorába s a munkaszünetes napok közé emelte ugyan, de ennek hatása elmaradt, mert kevés átvételtől eltekintve, az ünnep nem ment át a nép köztudatába. Teendők tehát tulajdonképen oda irányul, hogy e napot valódi nemzeti és népünneppé avassuk.

Erre oly módokat kell keresnünk, hogy ebben az ünneplésben az egész nemzet, annak minden rétege, vallás-, nemzetiség-, osztály-, kor- és nemkülönbőség nélkül részt vehessen és szívesen részt venni kívánjon.

2. Legfőbb törekvésünk legyen, hogy természetesen a nyár végén tartható vagy nehézség nélkül erre az időre halasztható mindennemű ünneplés és nyilvános örömnilvánulás Szt. István napjára helyeztessék. Ez fog ennek a napnak kiváló jelentőségét kölcsönözni a népeletben.

3. Az eddig szokásos egyházi ünneplést a tervben levő ünneplési módok semmiképen sem kívánják érinteni. Az egyházi ünneplés leginkább a kora délelőtti, a társadalmi ünneplés pedig főleg a késő délelőtti, a délutáni vagy az esti időre esik.

4. A nemzetiségek vagy politikai pártok érzékenységének felköltése az ünnepléssel a lehető legnagyobb gondtal kerülendő.

Szent István napjának méltó megülése a társadalmi s egyéb ellentéteket kiegyenlítő gondolat. Ez a mindenkire nézve szent haza megalapítójának, szervezőjének ünneplése, ki a nemzetet a művelődés útjára, a keresztény vallás ölébe vezette, első törvényhozónk, kiváló fejedelem és hadvezér, ritka nevelő apa és bölcs ember volt, aki az emberiség történelmében ritka példa és népénél oly nyomokat hagyott maga után, hogy némely intézménye a példátlanul változó viszonyok dacára 800 év után is csaknem változatlanul áll fenn.

5. Az ünneplés egészen társadalmi irányu legyen, olyan, a minő egy nép szükségletéből keletkezik. Az ünneplés a törvény védelme alatt állván, sőt annak szelleméből folyik ki, a hatóságok csak annyiban érvényesítsék hatásukat, hogy a mozgalmat jóakarólag támogatják s a helyes ünneplés módjainak esetleges akadályait igyekezzenek elhárítani, nevezetesen pedig teljesítsék azt a kötelességüket, hogy a törvény határozatának érvényt szerezzenek.

Annak dacára, hogy Szent István napjának ünneplését a törvény már tizenkét év előtt rendelte el, ezt a törvényes rendelkezést az ország több részében alig veszik figyelembe, sőt némely helyen a lakosság ellentétbe helyezkedik vele, a nélkül, hogy e miatti a törvényes megtorlás alkalmaztatnék.

Ez a sajnos jelenség annak tulajdonítható, hogy hogy társadmunk nem karolta fel ezt a törvény által elrendelt nemzeti ünnepet, a törvény holt betű maradt nem történt meg az, a mi a nép ünneplésbeli szükségletét kielégíti s azt szinte önkénytelenül bele vonta volna erkölcsi hatalmába.

6. Az ünneplés különféle módjait illelőleg követésre ajánlható, hogy ne legyen sablonszerű, hanem mindennütt a fennálló viszonyokhoz, a szokásokhoz kell a lehetőségig alkalmazkodni s az ünneplési módok választásának ezekből kell kiindulnia. Mít és mennyit lehet felolteni, ezt csak azok határozhatják meg, a kik a helyzetet jól ismerik.

A hol az ünneplés valamiféle módja már szokásban volt, ott megfelelően bővíteni kell a programot, a hol ez az ünneplés még új, ott óvatosan és türelmesen kell a talajt előkészíteni oly módon, hogy az ott uralkodó közvéleménnyel ellentétben ne kerüljön és csak annyit kell felkarolni, a mennyi koczkatatás nélkül kesztülvihető. A további lépést az időnek kell átengedni.

Ezeknek az elveknek előre bocsátása után kísérletképen néhány példáját sorolom fel annak, mily ünneplési módokat vélek alkalmazandóknak. Ilyenek:

A középületek vagyis állami, törvényhatósági, községi, közigazgatási, bírósági, közművelődési, stb. épületekre a czimeres nemzeti lobogó kitűzése.

(Ezt különben a m. kir. belügyminiszter 1895. évi okt. 14-én 88! 155. sz. a kelt leiratával elrendelte s ennél fogva kötelező.)

Egyesület és magánházak kilobogóztatása.

Hatóságok disz-ülése alkalmi szónoklatok tartásával, azokon fontos közérdekű határozatok kihirdetése. Magánegyesületek, társulatok, gazdasági és iparos körök, szövetkezetek diszközgyűlése.

Pályadíjak kirása és kihirdetése.

Közérdekű alapítványok, kitüntetések, jutalmak, megkegyelmezesek kihirdetése. Papok, tanítók, cselédek jutalmazása.

Templom fölszentelése, nyilvános és magánépületek, hid, zászló stb. felavatása, emléktábla, szobor leleplezése, Szent István szobrának felállítása.

Színházi, műkedvelői diszeloádás, hangverseny, szavaltat, történeti felvonulás, nyilvános zenei előadás, táncmulatság, disztrakoma rendezése.

Szokásos népmulatságok tartása komolyabb irányu tartalommal.

Dalos-, tűzoltó-, torna-, athlétikai-, lövő-, vivó-, csónakázóverseny és diszkivonulás, kerti ünnepély, nyilvános játék az ifjuság részére.

Tűzijáték, örömtűzek gyújtása, kivilágítás, mozarazás.

Kiállítások megnyitása vagy berekesztése, lóverseny állatszemle, arató ünnep tartása.

Terek, utczák, sétányok, kutak, források stb. elnevezése Szent Istvánról.

Hogy az itt felsorolt ünneplési módok nincsenek kimerítve, azt készséggel elismerem. E példákat csak azért közöltem, hogy azt az irányt jelezzem, melyben részemről Szt. István napját czélszerűen ünnepelni vélem. A némely helyen már meglevő szokás sa jövőben szerzendő tapasztalás ezt a sorozatot remélhetőleg kibővíti majd.

Legyen szabad ez alkalommal is azt a kérést intéznem t. Társ-Szövetségeinkhez, hogy tanácskozásukat e tárgyban minél előbb megindítani, és azok, melyek eddig abbéli kérdésekre még nem válaszoltak, a felvilágosítást megadni sziveskedjenek; ünnepelték-e ezideig ott Szt. István napját és miként? — az ünneplés mily módját tartják viszonyaik között czélszerűnek és keresztülvihetőnek?

Ezeket a kérdéseket legyen szabad t. tagjainkhoz s intéznem, kérve, hogy az egész ügyről véleményüket nyilvánítani s oly ünneplési módozatokat ajánlani sziveskedjenek, melyek mellett kitűzött czélunkat előbbutóbb elérhetni vélik.

Vállvetett működéssel sikerül, ha nem mindenütt is, — de talán némely helyen oly sikert elérni ezzel a nemzeti életünk irányára és tartalmára nemesítőleg ható ünnepléssel, mely az eddigi állapothoz képest haladást jelez.

Végtére is minden kezdet nehéz, de a nehézségeket legyőzni ezen a téren talán nem tartozik a lehetlenségek közé.

Balás Árpád
ig.-választmányi elnök.

A pusztaszeri ünnep.

A „Pusztaszeri Árpád-Egyesület“ a következő felhívást közli: Véreink! Hajdan a Szeri puszták téerein lovas leventék tábora toborgott és Árpád dicső vezér a paizson fölemelve hirdette a hívő népnek, hogy ez a haza föld, a melynek a földje szent. És szentül tartassék mindörökké hazául.

Igy volt.

Következtek a boldog nemzeti évek. Dusan állt a magyar és dus vagyona áldozatából remekbe készült Iszentház épült a tágas tereken.

Jött ezután más idő. Idegenek jöttek apáink örökébe és a pusztulás üszkét szentelt oltárainkra vetették. Elveszett a határokon szép magyar nemzetünknek még csak a lábnyoma is.

Tág és téres mezővé vált újból az a hely, ahol a nemzet vezérei a földet szentté avatták! Ahol magasra épült falak körében a jó oltár megállott.

* * *

Úgy gondoljuk, hogy ennek az oltárnak maradandó időkre köveket kell emelni a méltatlanul elpusztult helyén. — Ebben a szándékban vagyunk.

Bennünket nem vezet más, mint az a szerelem, amely magyar tűzben égve azon a parázson izzik, amelynek lángja ott lobog lelkünkben az ős vezérek ismeretlen sírjai fölött. Gyönyörű Árpádunk, kedves Árpádunk emlékét felejteni miként tudhatnánk.

Ünnepsükre mi napot tartunk. E napra mi oda összegyűlünk.

Mert a szent haza földjének legszentebb helyét tisztelettel érinteni akarjuk.

* * *

A „Pusztaszeri Árpád-Egyesület“ czélja (Alapszabályok 2. §-a):

1. A honalkotó vezér, az első magyar fejedelem iránt való országos kegyelet ápolása és a nemzeti érület ébrentartása;

2. ezzel kapcsolatban az Árpádok korában a Boldogságos Szűz tiszteletére Pusztaszeren épült, de a XIII-ik század végén valószínűleg tűzvésznek áldozatul esett „Szeri bencés és monostor“-nak alapkövein, a hely jelentőségének és az Árpádok iránt tartozó országos kegyeletnek megfelelő emlékszerű (monumentális) Árpád templom emelése;

3. különösen ezen templom építési és felszerelési költségeinek társadalmi uton való egybegyűjtése;

4. végül évenként egyszer Szent István havában Pusztaszeren Istentisztelettel egybekötött országos ünnepély rendezése,

* * *

A Szeged székhelyű „Pusztaszeri Árpád-Egyesület“ 1903. évi augusztus hó 23-án Pusztaszeren tartandó Árpád-Ünnepének sorrendje: I. 1903. augusztus hó 22-én a székesfővárosi és vidéki vendégek ünnepélyes fogadtatása a Szeged és Szeged-Rókus pályaudvarokon, elszállásolás és este 8 órakor ismerkedési estély a Kassavigadóban. Az ünnepélyes fogadtatást és az elszállásolást megkönnyítését illetőleg csak azok számíthatnak az igazgatóság előzékenysége, kik részvételi szándékukat legkésőbb 1903. augusztus hó 15-éig az elnökségnél bejelentik és a 3 kor. fuvardíjat beküldik. II. 1903. augusztus hó 23-án reggel 5 órakor indulás Pusztaszerre a szegedi tűzoltó-laktánia elől. Az előre jelentkezők részére egyszerű, jó kocsiokról úgy itt, mint a kisteleki állomáson kiszállók részére az igazgatóság gondoskodik. Szegedről Pusztaszerre és vissza a fuvardíj személyenként 3 korona. (Egy kocsin 3 résztvevő részére lesz hely.) A zászlós menetet Pusztaszer határára Bech István, Terescsényi Gyula és Zsótér Dezső vezetése alatt lovasbandérium várja. Reggel 7¹/₂ órakor taraczkölvések jelzik a menet közeledését. Megérkezés a történelmi nevezetességi szent helyre. Sátor-vers, táborbaszállás, reggeli. (Ellátásról mindenki maga gondoskodik. A helyszínén jöhrű magyaros vendéglő lesz, mely méltányos áron szolgáltat ki jóízű ételeket és hűsítő italokat.) Előkészületek az ünnepségre. III. Reggel 9 órakor szentmise és szentbeszéd, tartja főt. Várhelyi József Szeged-felsőközponti plebános, egyleti lelkipásztor. Szentmise alatt ősrégi magyar egyházi énekeket ad elő Zsák Lajos tanító. IV. Árpád ünnepély. 1. „Hymnus.“ Éneklí az egyesület alkalmi dalárdája és az ünneplő közönség Urbán Lajos, a szegedi első cigányzenekar kísérete mellett. 2. „Alkalmi költemény.“ Irta és szavalja: Pósa Lajos. 3. „Regős dalok.“ Tárogatón előadja: Farkas Jenő. 4. „Ünnepi beszéd.“ Tartja: Dr. Becsey Károly. 5. „Magyarok, testvérek.“ Irta: Ábrányi Emil. Előadja: Pásztor József. 6. „Beszéd.“ Tartja: Szalay Károly. 7. „Kurucz dalok.“ Tárogatón előadja: Farkas Jenő. 8. „Árpád szelleme.“ Irta és előadja: Szecskay György. 9. „Beszéd.“ Tartja: Kovács J. István. 10. „Alkalmi költemény.“ Irta és előadja Gulyás József. 11. „Hej! Rákóczy, Beresényi.“ Tárogatón előadja: Farkas Jenő. 12. „Záróbeszéd.“ Tartja: Lábdy Antal. 13. „Szózat.“ Éneklí az egyesület alkalmi dalárdája és az ünneplő közönség Urbán Lajos zenekara kísérete mellett. V. Áldomás. VI. Délután 3 órakor népünnepély a következő sorrend szerint: 1. Tanulók verseny-szavaltása. 2. Szépségverseny. 3. Futásverseny díjbirkózás, parittyázás és ostorverseny. 4. Versenydíjak és emléktárgyak kiosztása. VII. Visszavonulás a sátrakba. Készüldés. Bucsúzás az ismerősöktől. Este 7 órakor indulás Szegedre, hol este 9 órakor társasvaesora Kassavigadóban. VIII. Tájékoztató. Kiváratosnak tartja a bizottság, hogy a magaslatos és erkölcsi kihatásában páratlanul jelentőségteljes országos ünnepségen résztvevő hazafiak és honleányok lehetőleg magyar ruhákban nemzetiszínű jelvényekkel jelenjenek meg. Az ünnepség bármily részletére vonatkozó tudakozódás, bejelentés a „Pusztaszeri Árpád-Egyesület“ elnökségéhez intézendő (Szegeden, Széchenyitér 6. sz.) Kelt Szegeden, 1903. évi július hó. A „Pusztaszeri Árpád-Egyesület“ Igazgatósága.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1903. augusztus 13.

— **Egyetemi tanári kinevezés.** Ő cs. és apost. kir. Felsője Reiner János dr.-nak, a budapesti m. kir. tud. egyetem jog- és államtudományi kara magán tanárának az egyetemi nyilvános rendkívüli tanári czimet és jelleget adományozta.

— **Jótekonyság.** Pál István apátkanonok az erd. róm. kath. status referense a Kézdivásárhely kantai gymnasium alaptőkéjét 1000 korona alapítvánnyal gazdagította.

— **Gyászhir.** Dersi Elekes Lajos, kir. alügyész f. hó 7-én élete 33-dik, boldog házasságának 7-ik évében hosszas szenvedés után Kolozsvárott elhunyt. A kiváló tehetségű fiatal férfiú halálát özvegye, árvája és széles körű rokonság gyászolja.

— **Áthelyezés.** A m. kir. fölmivelésügyi miniszter Grósz József koncezái m. kir. állatorvost Csíkszentmártonba helyezte át.

— **Halálozás.** Rajnay Ignác helybeli ügyvéd leányának elhunytáról a következő gyászjelentést adta ki: Rainay Ignác ügyvéd a maga és az üdvözültnek rokonai, barátai és jóemberei nevében, fájdalmas szívvel tudatja, hogy egyetlen gyermeke Rainay Mária életének 50-ik évében folyó hó 7-én este 8 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. Hült tetemei folyó év augusztus hó 9-én délután 3 órakor fognak helyben a gör. kel. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Gyulafehérvárt. 1903 augusztus hava 8-án. Béke porai fölött!

— **Athelyezések.** A közoktatási miniszter Nagy Máriát, a zalatnai állami polgári iskola rendes tanítónőjét a csongrádi állami polgári iskolához helyezte át. — Az igazságügyi miniszter Barna Pál, abrudbányai kir. járásbírói aljegyzőt a sátoráljauhelyi kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Városi számvevőbizottsági ülés** volt folyó hó 10-ikén, melyen a város 1904. évi költségvetése került megbirálás alá, a bizottság a költségvetést elfogadásra ajálta.

— **„A ki a rendőrkapitányt akarja meglopni“** című és lapunk jul. 30-iki számában közölt hírlünkben arról emlékeztünk meg, hogy az a bizonyos nő „magát Papp Jenő hadbíró rokonának adta ki.“ Ezen szavakra vonatkozólag a hadbíró ur megke-rezése alapján kinyilvánítjuk, hogy „az a nő a hadbíró urnak egyáltalában sa legtvávolabbról sem rokona“ s a mint a betű szerint idézett szavak is igazolják, a szerkesztőség sem úgy értelmezte, mintha rokona lenne.

— **Szent István napjának ünneplése.** Az Országos Nemzeti Szövetség egyik kiváló feladatává tette, hogy Szent István napjának nemzeti és társadalmi irányu méltó megünneplése érdekében minél szélesebb körre terjedő mozgalmat indít. Szövetségünknek van ugyan tudomása arról, hogy az egyházi ünneplésen kívül néhol társadalmilag is megünnepik augusztus 20-át, de hol és miként megy ez végbe, az még nagyon kevésbé ismeretes. Kétséget nem szenved azonban, hogy az eddig itt-ott szokásban levő ünneplésnek csak helyi jelentőség tulajdonítható és a Szent István napjának rendszeres, országos méretű ünnepléséről s ennél fogva ennek az ünneplésnek általános, az egész nemzeti életre kiható jelentőségéről ez időszerint még szó sem lehet. Már pedig az Országos Nemzeti Szövetségnek éppen az a törekvése, hogy e nap ünneplését oly módon emelje érvényre, hogy első, nagy királyunk emlékéhez méltó legyen. Azt óhajtáná, hogy e napon, melyet különben az 1891. évi XIII. tövényezikk a munkaszünetes napok közé emelt, a haza minden polgárának megemlékezése és hálája az általa a magyar nemzetnek megszerzett szent korona első viselője, a magyar haza szilárd alapra és szervezője felé forduljon. Minthogy pedig az Országos Nemzeti Szövetség mindenek előtt megbízható tudomást kíván szerezni, hogy hol és miként van szokásban már eddig is Szent István napjának társadalmi ünneplése, ezennel egész bizalommal azzal a kéréssel fordul a nagy érdemű közönséghez, illetőleg e sorok t. olvasójához, a ki ez ügy iránt érdeklődéssel viseltetik, hogy nekünk e tárgyban felvilágosítást és tájékoztatást adni sziveskedjék. Az erre vonatkozó szives értesítést, valamint az ünneplés módját illető nézetek és tervek közlését e czimzéssel kérjük: Az Országos Nemzeti Szövetségnek Budapest, VII. Ke repesi-út 72.

*

Érdeklődőknek, a kik ez iránt ide fordulnak, szísen megküldjük eddig megjelent nyomtatványainkat, melyeket Szent István napjának ünneplése tárgyában köz-zétettünk. Budapesten, 1903. július hó elsőjén. Az Országos Nemzeti Szövetség elnöksége.

— **Az előpataki fürdőigazgató 25 éves jubileuma.** Előpatakon a közbirtokosság a fürdőközönség élénk részvétele mellett f. hó 6-án ünnepelte meg Száva Gerőnek — a fürdő érdemduis igazgatójának 25 éves szolgálati évfordulóját. Városunkból is sokan fordultak meg Előpatakon és így valószínűleg sokan is ismerik az igazgató úr szives készségét, melylyel ügyeiket és bajaikat elintézni oly buzgalommal sietett. Ő a fürdő felvirágzását valóban sokat segítette elő.

— **Ezer lengyel Budapesten.** Augusztus 18-án ezer lengyel érkezik Budapestre Lembergől. A régi lengyel-magyar barátság hozza fővárosunkba ezt az óriási kiránduló társaságot. A fővárosban ünnepélyesen fogadják a lengyeleket. A fogadó bizottságot a Lengyel-egyesület és az Országos Nemzeti Szövetség alakítja meg a főváros hazafias egyesületeiből. A lengyelekkel egy „Szo-

bol“ dalegyesület, egy nemzeti zenekar és egy szintársulat érkezik Budapestre. Ezek nagy hangversenyt adnak a Margitszigeten, ahol ez alkalommal a magyar és lengyel árvízkarásultak és a budapesti újságírók segélyalapja javára népnünnepély lesz.

— **Kinevezés.** A közoktatási miniszter a zalatnai áll. polgári iskolához Gyurkovits Annát segédtanítónőnek nevezte ki.

— **Az Erdélyi Kárpát-Egyesület ünnepe.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület aug. 29. 30 és 31-én Brassóban tartja meg idei közgyűlését. Brassó város pompás természeti szépségeivel, gyönyörű kiránduló helyeivel egyébként is látogatott nyári üdülőhely, a mely a nyaralóknak egyuttal a nagyváros kényelmét is nyújtja és így valóban pompás külső keretül szolgál a turisztikát fejlesztő egyesület közgyűlésének. E három napra ünnepélyekkel és kirándulásokkal egybekötött változatos szórakozások lesznek Brassóban. Kirándulások a Cenk-hegyre, a hol megkoszoruzzák az ezredéves emlékoszlopot. Hangverseny és táncmulatság. Ünnepi közgyűlés a városi vigadóban. Csángó házi ipari kiállítás. Csángó lakodalom. Kirándulások a fenséges szépségű Csukásra kocsin és lóháton és hasonló érdekes szórakozások. Az egyesület e három napos ünnepélyre vendégeket szívesen lát, a kik részére az államvasutak igazgatósága kedvezményes vasuti utazást engedélyezett. Az első osztályon utazók második, a második osztályon harmadik, a harmadik osztályon utazók pedig fél második osztályu menetértíjegyvet fizetnek. Az államvasutak központi menetjegyirodája az Erdélyi Kárpát-Egyesület megbízásából a közgyűlés idejére társas utazást rendez Brassóba. Az érdeklődők ez irodában, valamint 27 vidéki fiókirodában részletes programot kaphatnak és díjtalan felvilágosítást nyerhetnek. A brassói tartózkodás költségei rendkívül mérsékeltek és így az Erdélyi Kárpát-Egyesület méltán számít arra, hogy úgy a fővárosból, mint a vidékről számosan vesznek részt a kínálkozó szórakozásokban.

— **Szent István napja a fővárosban.** Dieső hagyományok által megszentelt ünnep Szent István napja. Minden esztendőben eseménye a székes főváros életének. Az ország minden részéből ezrek és ezrek zarándokolnak Budavarába, hogy lássák Szt. István jobbát. Természetes, hogy a felrándulók megnézik Budapest nevezetességeit és ha már erről van szó, egy jó tanácsot adunk. El ne mulasszák megnézni fejlődő iparunk és kereskedelmünk egyik nagyszerű vívmányát a Párisi Nagy Áruházat, Kerepesi-ut 38, melyhez hasonló csak Párisban és Londonban van. Amit a modern ipar és kereskedelem nyújthat szépet, jót és hasznosat, minden elképzelhető cikk olyan minőségben és mennyiségben van meg a Párisi nagy Áruházban, mint sehol másutt az egész monarchiában. Ha nem is akar vásárolni az ember akkor is nézze meg a Párisi Nagy Áruházat, ahol rendkívül sokat lát és tanul.

— **A „Magyar Védő Egyesület“ felhívása.** A magyar közönséghez! A magyar védő egyesület, céljához híven — a hazai ipari és mezőgazdasági termelés és a hazai munka és nemzeti kereskedelem védelme és ezuton való nemzeti irányu fejlesztésére működését megkezdte. Ezen célból felkérünk minden ipari és mezőgazdasági termelőt, azok szövetségeit és testületeit, — minden iparost és gazdát, akik az általuk előállított cikkek nagyobb forgalmát és kelendőségét óhajtják, hogy nálunk jelentsék be, milyen cikkeket milyen mennyiségben óhajtának egyesületünk „Országos Áruforgalmi Központja“ elhelyeztetni. Fölkérünk minden kereskedőt, és különösen a nagyobb fogyasztókat, intézeteket, testületeket, gyárakat stb. akik hazai cikkekből hajlandók szükségletüket fedezni, hogy ezen szándékukat, a kereslet tárgyát és az évi szükséglet mennyiségét nálunk jelentsék be. Fölkérünk mindenkit, aki hazai cikkek ajánlása, terjesztése által, mint kerületi és helyi képviselő, ügynök, vagy utazó állandó szép jövedelemre szert tenni, avagy rendes keresetforráshoz jutni akar, küldje be ajánlatát. Fölkérünk minden fővárosi és vidéki újságkiadóhivatalt, amelyek magyar termelőket collectiv hirdetéseit (hirdetési iroda mellőzésével) fölünk megkapni óhajtja, és ily hirdetésekért kedvezményes árakat szabni hajlandó, hogy mutatószámot és ajánlatot küldjön. Azon termelőket és termelőszövetkezeteket pedig, akik burgonyát, paradicsomot, görög és sárgadinnyét, szőlőt, barackot, kőrtét, almát, szilvát, szilvát, (lekvárt) diót, vaját, tojást, baromfit, stb. akár kisebb, akár nagyobb mennyiségekben külföldre való szállítás céljára már is eladni akarnak, ha egyesületünkhez fordulnak, oly kiváló külföldi cégekkel hozhatjuk összeköttetésbe, melyek e cikkeket itthon veszik át, minden mennyiségben a legjobb elérhető áron. Levélzímünk: Magyar Védő Egyesület Budapest.

— **Példás kedvezményt** léptetett életbe hazánk egyik legszebb és legkedveltebb fürdője: Herkulesfürdő. Az igazgatóság mindazokat, kik szerény jövedelemmel bírnak, augusztus 26-tól kezdve 50% árkedvezményben részesíti úgy a lakás mint a páratlan gyógyhatású kén-dús és kősós meleg fürdők árainál. Ismeretes, hogy e világhírű fürdők esalhatatlan sikerrel használtatnak ischia, idült esuz, köszvény, bőr és csontbetegségek, aranyér, állesti bántalmak, vesebajok, vérszegénység stb. eseteiben. Dieséretes cselekedet az igazgatóság részéről, hogy az említett kedvezmény által módot nyújt az intelligens középosztályának is, hogy Herkulesfürdő gyógyító és üdítő hatásában részesülhessen.

— **A nagyszabasi Orsolya-rendház** ez úton a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlja leány tan- és nevelő-intézetét; elemi és polgári leányiskolájával, német, francia esetleg angol tanfolyammal; a bennlakásról

(internatus) és kellő ajánlkozás esetére szervezendő fő zöiskolájáról kívánatra kimerítő prospectussal szolgál az intézet előjárósága.

— **Állatszallítási tilalmak:** 1. A sertésvesznek Ausztriába történt behurcolása miatt a sertéseknek Ausztriába való behozatala jelenleg megyénkben a következő területekről tilos: alvinczi, balázsfalvi, magyarigeni és nagyenyedi járásokból, valamint Gyulafehérvár és Nagyenyed r. t. városokból, 2. Megyénkben még a következő területek azok, melyekből csak az osztrák belügyminiszter engedélyével lehet állatokat szállítani: a) száj és körömfájás miatt: az alvinczi járásban: Alsomarosvárada, Alvincz, Berve, Felsőmarosvárada, Limba, Maroscsüged, Oláhdálya, Strázsa és Gyulafehérvár r. t. város; balázsfalvi járásban: Csicsóholdvilág; kisenyedi járásban: Oláhgyirbó, Vingárd; magyarigeni járásban: Borosboesárd, Krakó; marosújvári járásban: Marosujvár; nagyenyedi járásban: Magyarbecze, Tompaháza. b) Sertésvesz fennállása miatt: a marosújvári járásban: Czikmátor, Kisszentlászló, Kisszöllős, Szászörményes. c) Sertésorbáncz fennállása miatt: a marosújvári járásban: Maroskáptalan, Medves és Nagylak.

— **Készítendő munkákra pályázat.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamrához ujabban a következők érkeztek. A cs. és kir. közös hadügyminiszteriumtól: ruházati és felszerelési cikkekkel X/15. Alispáni hivatal Dés: desi állami főgyümösium 7 és 8 osztályainak berend. butornemüre VIII/15. Szamosújvári m. kir. fegyházigazgatóságtól: élelmezési cikkek IX/21; bőrök szállítására IX/25. Ezen hirdetések a kamara irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **Eladó csemegeszőllő bejelentése.** A m. kir. földmívelési ügyi miniszter abból a célból, hogy a csemegeszőllőt venni szándékozók megismerhessék azokat a forrásokat, ahonnan csemegeszőllőt a termelőktől közvetlenül beszerezhetnék, felhívja a hazai termelőket, hogy várható eladó csemegeszőllő-készleteikre vonatkozó adatokat bélyegmentes bejelentő-íven, legkésőbb augusztus hó 20-ig jelentsék be, hogy azokat vidékenként csoportosítva, kimutatásba összefoglalva, közzétehesse. Ezen felhívás és bejelentő-ív a közönség kényelme szempontjából az Országos magyar gazdasági egyesületnél (Budapest, Köztelek), az összes vármegyei gazdasági egyesületeknél, valamennyi pince- és szőlészeti egyesületeknél, az összes vincellériskolák igazgatóságainál, a szőlészeti és borsászati felügyelőknél s a földmívelésügyi miniszterium szőlészeti osztályában kaphatók s egyszerű levelezőlapon foglalt megkeresésre bárkinek megküldetnek. A bejelentések a m. kir. földmívelésügyi miniszterium VIII/1. osztályához címzendők s legkésőbb augusztus 20-ik beküldendők. Félreértések elkerülése végett megjegyeztetik, hogy a jelen felhívás értelmében jelentkező termelő szőlőkészleteinek eladása tekintetében semminemű irányban sincs lekötve, hanem azt szabadon, belátása szerint legjobb módon értékesítheti, viszont a bejelentés megtételéből a bejelentő sem igényt nem formálhat, sem következtetést nem vonhat arra, hogy csemegeszőllő termelésének eladását a földmívelésügyi miniszterium magára vállalja vagy közvetítse.

— **A budapesti m. kir. állami építő-ipariskolában** (VII. ker. Csömöri-ut 74. sz.) a rendes tanfolyamra a beiratkozást szeptember 1-től 5-ig tartják. A felvételi feltételek: 1) legalább 15 éves életkor, 2) legalább négy középiskolai (gimnázium, reál- vagy polg. isk.) osztály sikeres elvégzése, 3) legalább két havi előleges gyakorlat, 4) egészséges ép szervezet. A jelentkezésnél szükséges iratok: 1) keresztlevél, vagy születési bizonyítvány, 2) A végzett középiskolai osztályokról szóló összes bizonyítványok, 3) halóságilag hitelesített gyakorlati bizonyítvány; 4) hivatalos orvos által kiállított bizonyítvány a másodszori himlőoltás megtörténtéről. Díjak: 1) A felvételi vizsgálat 6 korona, 2) a beiratkozás 4 korona, szeretári biztosíték 6 korona; tandíj félékenként 20 korona. Az igazgatóság.

Megtekintésre érdemesebb dolgok.

Gyulafehérvárt az idegenek szép egymásutánban a következőket tekinthetik meg.

I. A várban.

1. **A Károlykapu.** Diadalkapú a törökökön nyert győzelem emlékére III. Károly magyar király lovasszobrával. Látható minden időben. E mellett fekszik a várba menet balra:

2. **A katonai élelmezési laktanya,** mint a most Balázsfalván székelő gör. kath. érseknek régi lakóhelye. Látható kívülről és az udvarból minden időben. Előre haladva e mellett fekszik:

3. **A törvényszéki épület,** mint az 1870-es években Köröczre vitt pénzverdének épülete, s még régebben apácza zárda. A fogház udvarán levő kerek épület most munkaterem, volt a zárda kápolnája. A kapus minden időben megmutatja. — Ezen épület háta mögött levő érdekes

4. **bomba-rakás** kinn a szabadban bármikor megtekinthető. A törvényszéki épület mellett előre haladva találjuk

5. **A tüzérlaktanyát,** melyben érdekes fegyvergyűjtemény van, esakhogy ennek láthatására a nagyszabasi hadtestparancsnokságtól kell engedélyt szerezni. Ez az épület a fejedelmi lakhelylyel összefüggött és az udvartartáshoz tartozott, az ezt megelőző korszakban káptalani lakásul szolgált. Látható kívülről és az udvarból minden időben. Előre haladva találjuk

6. **A püspöki lakot,** mely annak idejében fejedelmi lak volt. Látható kívülről minden időben, belső megtekintetésért a püspöki irodához kell fordulni. Innen

7. **A székesegyházba** lehet menni, melynek igen tekintélyes gyűjteménye van. A székesegyház, melyben a Hunyadiak és Szapolyaiak szarkófágjai is szemlélhetők, nyitva van minden nap reggel 6—10 óráig s minden vásár- és ünnepnap d. u. 3—4 óráig. Az egyházi gyűjteményeknek megtekinthetőségéért és a templom belsejének más idöken való megnézéséért Péter Mózes sekrestyészhez kell fordulni (lakik a Fogarassy Mihály-utczában, a házat üzleti ezimere mutatja). Mint szeszélyes építészeti érdekességet említjük meg, hogy a templomnak a várparancsnokság felől eső mellékhajóján az oltár háta mögött fekvő falon, kívülről a felső disztés közepén van összeállítva 3 állatfej, melyek mindenkének külön-külön szemlélve meg van a maga két füle, s összesen még sincs több három fülnél. Tovább a püspöki lak előtt előrehaladva találjuk:

7. **Az ujkapút,** melyet faragványai tesznek érdekessé; ezen a kapún kimenve szemben találjuk magunkat a Rózsamáli bortermő püspöki szőlővel. Visszatérve a templom északi kapújához három épület lesz látható:

9. A sétatéren a **tiszti kaszinó,** a **tiszti pavillon** és a **generalis lakása.** A két előbbi mint ujjabb épület szemlélhető meg, az utóbbi arról nevezetes, hogy a fejedelmi korban a Mikó-család háza volt, melynek ezimere a házon most is lehet látni. Az utóbbi ház háta mögött s a Fogarassy Mihály utcán végig menve

10. **A Batthyány-könyvtár és csillagvizsgáló intézet** épületéhez jutunk el, melylyel kapcsolatos a **papnevelő intézet** is. Ezeket látni lehet minden időben, de a bejuthatás miatt a két elsőit illetőleg Kórody Péter dr. könyvtárigazgatónál (lakik az épületben) kell jelentkezni és pedig lehetőleg jóval a megtekintés előtt. Előre haladva közvetlen a papnevelő intézet mellett találjuk

11. **A katonai zenekar laktanyáját,** mely a fejedelmek korában iroda helyiségül szolgált és rajta a Bethlenczimer most is látható. Innen a szemközt fekvő utcán végig menve a bal sarkon

12. **A finővelő intézetre** s mellette a **gymnasium** diszes épületére bukkanunk, mely utóbbinak szép gyűjteményei vannak. Láthatásukért minden időben az igazgatóságokhoz kell fordulni. A gymnasium mellett fekvő utcában van

13. **Az ágyuraktár,** melynek udvarán a rácszott kerítésen át sokszor különféle ágyuk szemlélhetők, a raktár belső része azonban csak a nagyszabasi hadtestparancsnokság engedélyével látható. Az utcán visszamenve balkézről a sarkon

14. **A gyalogsági nagy laktanyát** találjuk, melynek a gymnasium felől eső része a fejedelmi korszakban a most Nagyenyeden székelő Bethlen-Kollegiumnak volt épülete. Kivülről és az udvarról minden időben látható. Ezen épület előtt a vár bástyája felé menve

15. **A „Szépkilátónak“** nevezett várbástyára jutunk el, a honnan az egész városon s a városnak a Marosfelől eső vidékén tekinthetünk végig. Ezt azonban csak a várorség közbejöttével tehetjük meg.

II. A városon.

1. **Az irlalmas növények zárdája, iskolája és kápolnája** a piaczon van s az igazgatóság engedélyével megtekinthető.

2. **A sétatért és benne a Vigadó épületét** a vendéglős mutatja meg, de megtekintése érdekesebb este.

3. **A régészeti társulat ásatási helye** a vártér alsó felén fekszik. Láthatásáért Cserni Béla dr. főgymn. tanárhoz (lakik a várban a Fogarassy Mihály utcában) kell fordulni.

4. **Az alsófehérmegyeli régészeti, történelmi és természettudományi társulat muzeuma** a vasút felé vezető országúton fekszik. Nyitva van minden szombaton d. u. 3 órától 5-ig, más időben az idegenek jó előre forduljanak a muzeum öréhez Cserni Béla dr. főgymn. tanárhoz (lakik mint fönnebb.)

5. **A városi árvaház** az előbbivel egy telken fekszik s

VÉZAI KOMSA-FÉLE KERT

Balázsfalva egyetlen nyári mulatóhelye

SZABAD KÉZBŐL ELADÓ.

KITÜNŐ HÜVÖS HELY, TÖBB MINT

2 h. 600 négyszög öl kiterjedésű gyönyörűen befásítva és felszerelve minden szükséges felépítményekkel, ugymint egy jó karban levő 3 szobás lakház fedett folyosóval, 1 kiosk további 3 szobával, 2 kuglizó, laron-tennis pálya, pincze, jégverem, istálló, csűr, stb. teljes felszereléssel.

Közelebbi felvilágosítással szolgál
Dr. Nesztor Lőrincz ügyvédi irodája Balázsfalván.

Nem közönséges olaj vagy szeszack,
hanem oly készülék, mely különösen

szobapadlók mázolására

alkalmas, mivel az egyes fajták összes előnyeit foglalja magában a nélkül, hogy hátrányaival birna, ugyanis nem ragadós, nincs rossz szaga, s nem törékeny.

Uj! Nagyszerű festék! Uj!

Padlók, butorok, falak stb. részére

a törvényesen védett

Eolin-Lack.

Többféle színben. Fényes és tartós.

A szobák megfestésük után azonnal használhatók.

Kapható GYULAFEHÉRVÁRT:

Dáhinten Viktornál.

Egy régi jó háziszser

ne hiányozzék egy családnál sem, a rég ismert és kitűnő hatású,

Hess-fele Eucalyptus,
12 év óta Ausztráliából behozott természetes készítmény. — Nemtörzsházban és az Osztrák-Magyar birodalomban törvényesen védve. — Az olesó ár 1 kor. 50 fillér üvegenként és kiadós volta, mindenkinek megengedik, hogy általa egészségét visszaszerezze és betegségek ellen magát védje.

1500 dicsérő és köszönő levél

birtokában vagyok, azoktól, kik

szaggyatásban, hát-, mell-, nyakfájásban, vese-tág fájdalomban, (Nexenschüss) légzési nehézségekben, náthában, fogfájásban, a belső nemes szervek különféle bajaiban, régi fekélyekben és bőrbetegségekben szenvedtek.

Ne mulassza el senki az „Eucalyptus” készítményekről írott könyvet magának megszerezni, hol bő utasításokra talál, mikép használja a gyógyszer a legkülönbözőbb betegségekben. A szenvedők érdekében a könyvet mindenüvé díjtalanul megküldöm, hogy mindenki személyesen meggyőződjék a szer hasznosságáról, — a meggyógyultak számtalan bizonyítványát is mellékelem.

Kligenthal (Szászország.)

Hess Ernő, Eucalyptus szállító.

A védjegy pontosan megfigyelendő.

Egyedüli elárusító

Storfer Leó gyógyszer-tára a Szt.-Istvánhoz Gyulafehérvárt.

Hirdetés!

A hosszutekű gőzmalom
(Alsófehérmegye) szabad kézből
eladó. A venni szándékozók
BAJZA DEMETER és Tsa
czimú céghez, Szelistyén (Szebenmegye)
forduljanak.

HIRDETÉSEKET JUTÁNYOS ÁRBAN KÖZÖL
E LAP KIADÓHIVATALA.

FELETTE FONTOS

minden mezőgazdára, minden állattulajdonosra, minden juh- és sertésenyésztőre s minden kiskgazdára! „Miként hizlalom fel gyorsan sertéseimet?” „Miként lesz marhám gyorsan piac-kepes?” „Miként gyorsíthatom ökreim bizalását?” „Mely szerrel érem el teheneimnél és kecskéimnél a jobb tejet és nagyobb tejelést?” „Mivel mozdítom elő növendék marhám gyors felnővését?” „Mit kell használnom, hogy marhám mindig egészséges legyen?”

Ez csak az által érhető el, ha a takarmány vagy ital mellé védjeggyel ellátott, törvényesen védett, sokoldalúlag kipróbált s a legmagasabb kitüntetésekben részesített

Regensburgi „Étvágy” takarmányfűszer

vegyítettik

A költsége ennek igen csekély és dúsán visszatérül. Kapható minden nevesebb kereskedésben, vagy egyenest a cégnél:

MEISE LAJOS

mezőgazdasági készítmények gyára

SZÁSZSEBES.

Tájékoztató füzetek és utasítás ingyen szétküldve. Raktárak minden oly községben, hol még eddig nincsenek, felállítanak, mire nézve szíveskedjék egyenest a fenti céghez fordulni.

Főraktár Gyulafehérvárt:

SCHLESINGER TESTVÉREK üzletében, Novák Ferencz-tér.

A t. közönség becses figyelmébe ajánljuk
PAPP GYÖRGY
KÖNYVKÖTŐ MŰHELYÉT,
melyben szép, jó és olcsó munkát készítenek a leggyorsabb idő alatt is.

Premier Kerekpárók leg
ismertebb jutányosabb
a világ
Árjegyzék
Premierwerke Eger, Csatország

EPILEPSIA

A ki esikóiban vagy görcsök és más ideges bántalmakban szenved, kérjen felvilágosítást ezen bajok megszüntetéséről. A bő magyarázatokkal szolgáló füzet (brosúra) kapható ingyen és barmintve a következő ezimen: **Schwaben Apotheke Frankfurt a. M.**

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

Csodás gyors hatása.

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó teljesen ártalmatlan

FÖLDES-fele

MARGIT-CRÈME

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrkátt (Mitesser) és minden más bőrbajt, kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdvé varázsolja.

Ára: kis tégely 1.— kor., nagy tégely 2.—
Margit hölgyor 1.20 kor. Margit szappan 70 fill. Margit fogpép (Zahn-pasta) Margit arczviz 1.— kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszer-tárban, drogériában és illatszer-kereskedésben

Főraktár: Gyulafehérváron:

Hamisítók bíróság üldöztetnek.

Frölich Gyula, Storfer Leó gyógyszer-tárakban és Góth Gynla fodrásznál.

Legjobb széppítő szer.

Használt tankönyvek bekötését a legolcsóbb árban eszközli
Papp György Könyvkötészete
Gyulafehérvárt.

PAPP GYÖRGY KÖNYVNYOMDÁJA

GYULAFEHÉRVÁRT.

TELJESEN UJONNAN BERENDEZETT KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZÉZ,
KÖNYVKÖTÉSZETI MŰHELYVEL KAPCSOLATBAN.

Z. cz.!

A kor követelményei előtt meghajolva, és a nyomdát igénylő közönség iránti előzékenységből is — Isten segedelmével és ügyszerető úri emberek, nemeslelkű felebarátok támogatásával — **UJ KÖNYVNYOMDÁT** rendeztem be, minél fogva azon kedvező helyzetben vagyok, hogy a tipográfiától ma már oly sokat kívánó legfokozottabb feltételeknek is eleget tehetek.

Könyvnyomdám változatos és nagymennyiségű modern betűfajokkal, szép-alakú szövegbetűkkel, többféle segédgépekkel és a könyvnyomtatáshoz meg-kívántató összes eszközökkel fel van szerelve, úgy, hogy bátran állíthatom, hogy Erdélyi hazánkban kevés nyomda lehet felszerelés tekintetében ennél előbb való.

De mindemellett ez a felszerelés csak alapjául szolgál egy nagy, minden versenyre képes könyvnyomdának, a mennyiben teljes erőmből arra fogok törekedni, hogy Isten segedelmével könyvnyomdámait újabb meg újabb eszközökkel erősítem, bővítem és a versenyre képessé fejlesszem.

Nagyon természetes, hogy ezen szándékomat csakis úgy leszek képes megvalósítani, ha a t. közönség eddig tanúsított becses támogatásával ezután is szerencséseltetni fog, — a mit remélve, és kérve, vállalatomat jóindulatába ajánlva, vagyok

Gyulafehérvárt, 1903. június hó.

hazafias tisztelettel

PAPP GYÖRGY, könyvnyomtató.

Tisztelettel ajánlom továbbá KÖNYVKÖTŐ-ÜZLETEMET, a hol is mindenféle könyvkötői munkákat elvállalok s azokat gyorsan, pontosan, tartósan és csinosan a legjutányosabb árral elkészítek.

Könyvnyomdám a következő állandó jellegű hetilapok és folyó-
iratok kiadásával van eddig megbízva: **Erdélyi Oltáregyleti Lap.** (Havi közlöny.) — **Közművelődés.** XXVI. évfolyamában. (Heti lap.) — **Alsófehérmegyei Tanúgy.** (Havi közlöny.) — **Gyulafehérvári Hírlap.** XVII. évfolyamában. (Heti lap.)

UNGVÁRY LÁSZLÓ
300 holdas gyümölcsfa-iskolája, szőlő- és borgazdasága
CZEGLÉDEN.

SZŐLŐT

szállítók rendkívül édeset és zamatosat első rendű minőségben
POSTÁN

Borszőlőből augusztus 20—25-étől kezdődőleg eleinte Oportó és Ezerjő, később pedig Mézesfehér, Kadarka Kövidinka stb. fajokból a teljes érték előleges beküldése mellett az ország bármely postaállomására bérmentve 5 kilós ládában 1 frt 15 kr.-ért.

Csemegeszőlőből (piros és fehér saszlából) szeptember 1—10-én kezdve bérmentve 5 kilonként 1 frt 30 kr.

Muskotályból (passatutti faj, a csemegeszőlők királya!) szintén szeptember 1—10-én kezdve, bérmentve 5 kilonként 1 frt 50 kr.-ért.

Ily módon a vevő 5 kilós csomaghoz 17 fillrel olcsóbban jut, mint ha azt utánvétellel küldeném. Épen ezért postai utánvétellel mellett egyáltalában nem küldök szőlőt. — Egy szállító-levéllel 3 láda szőlőt is lehet küldeni, mely esetben 24 fillért takarít meg a rendelő, vagyis ennyivel kevesebbet küldjön be 3 láda szőlőért.

VASUTON

Borszőlőből 5 és 10 kilós láda és 5—10—15 kilós kasokban kilonként 15 krajczárért.

Csemegeszőlőből (piros és fehér saszlából) fenti nagyságu láda és kasokban 18 krajczárért.

Muskotályból (passatutti faj, a csemegeszőlők királya!) a fenti nagyságu kasok és ládákban 22 krajczárért.

Az 5 és 10 kilós ládákban, valamint az 5 kilós kosarakban is az elegysúly tiszta súlynak számítatik, míg a 10 és 15 kilós kétfülű kasoknál a tiszta szőlősúly lesz számítva és külön lesz a kas ára a rendelő terhére 25—30 krajczárba elszámolva. Mindezen kosarak az elküldés után a rendelő tulajdonát képezik, azonban mint sajátjukat több ízbeni megtöltés végett hibátlan állapotban és bérmentve újra meg újra beküldhetik.

A vasuton mindig szebben, üdöbben és mint gyorsáru csak oly hamar érkezik meg a szőlő, mint a postán és itt a szállítás olcsóbb is 1—2 krajczárral kilonként. Épen azért tessenek többen összeállani és együtt 50—100 kilót is rendelni. — Ha t. megbízom egyszerre 300—600—1000 kilót rendel és rendelését hetenként többször megismétli, megfelelő engedményben részesül.

A vasuton való küldés esetére az érték fele része előre küldendő be. **Előleg nélkül rendelést egyáltalában nem fogadosítok.** Vasuti szállítmányoknál a fenti árakban a lelkiismeretes csomagolás, a vasúthoz vitel, a szállítólevél és a közvetvám költsége is befoglaltatik.

Fentiekben kívül mindenféle gyümölcsfából **nemes ojtvány, gyümölcsfa-vadoncz**, sima és gyökeres **vessző**, továbbá **gleditsia** és **akácza** is kapható. Nemkülömben saját termésű, kitűnő minőségű **új és ó borok** hordókban és palackokban. Tessék mindezekről árjegyzéket kérni.

Lindner Róbert gyógyszerész-féle

ALAISKA-KRÉME

Cosmaticuu par excellence.

Az arczbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdéséget, tisztaságot és bájat ad. Eltávolít pörsest, szeplőt, bőrtakákat (Mitesser), napbar-nitottságot stb. A legesunyább kezeket finommá, fehérré és gyöngéddé varázsolja. Előnyök: **Alaiska-Crème** nem zsíros, semmiféle fémalkatrészeket nem tartalmaz, orvosilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 korona.

Probatégely 1 kor. 20 fillér.

Alaiska-púder (arczpor)

Kitűnően kiegészíti az Alaiska-Crème fényes cosmeticai hatását, a bőrnek elbájoló színárnyalatot, finom üde, rózsás üdéséget ad, egyszerű illata, kitűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt, sem dismutot nem tartalmaz. Egy doboz (fehér, rózsas vagy sárga) 3 korona.

Kapható:

LINDNER RÓBERT gyógyszerésznél, Bécs, XIII/9, Lainzerstrasse 113.

Kitüntette: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1903-ban arany érmekkel és díszoklevelekkel.

Egy lengyel származású,

intelligens és tisztességes keresztény kisasszony, kinek a háztartási teendőkben kitűnő jártassága van, házvezető, társalkodó, német felolvasó vagy kulcsár női állást keres vidéki nagyobb városban. Beszél németül és magyarul. Levelek „Szerény igények” jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézendők.

„Borszéki borviz”
a savanyú vizek királya.

BORSZÉK

(Csikvármegyében.)

FÜRDŐIDÉNY JUN. 15-TŐL SZEPT. 15-IG.

900 m. magas ősfenyvesek között fekvő klimatikus gyógyhely, világhírű hideg lobogó fürdővel, erős vasas forrásokkal kitűnő vaslappal, jól berendezett hidegvíz gyógyintézettel.

Szállodákban és magánvillákban 600 szoba, 2 ágyas szoba-árak idényre 60—160 kor., szobákhoz konyha 30—80 kor. Olcsó fürdőárak, ó élelmezés, piac, két mézsárszék helyben. 30 klmt. meghaladó pompás sétautak a fenyvesekben, remek kiránduló-helyek.

Fürdőorvos: **Dr. VÁMOSSY ZOLTÁN**, egy. m. tanár, (jun. 14-ig Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 6.)

Közlekedés: **Sz.-Régenig** vasuton. Naponta gyorskocsijarat váltott lovakkal és gyönyörű szép és jó uton. Gyorskocsikra előjegyezhetni **Kapusi Dánielnél Szász-Régen**.

Prospektussal és árjegyzékkel szolgál.

Az igazgatóság.

Borvizet lehet rendelni az igazgatóságnál:

Budapesten: **Édeskuty L., Péczeli és Lencz** uraknál, vidéken a jobb fűszer- és ásványvízüzletekben.

Teljesen ingyen

Alapítottott
1840-ben.

dobja ki a pénzét, ha értéketelen utánzatok által hagyja magát elámitani. Az én valódi amerikai Nickel

ANKER-ROSKOPF-ÓRÁM

(Antimagnetique) szabadalmazott Email-számlappal, itt látható mintaszerint 36 órai járással egyedül. Kiváló ellenálló képessége, valamint pontos járása által a legkedveltebb és a letező legjobb strapa óra. Különösen ajánlható tiszteteknek, vasuti hivatalnokok, csendőrség, pénzügyőrség,

kalauzok, gépészek és mindazok részére, kik egy erős, megbízható és tartós órát akarnak. Ára egy szép nickel lánczezzel és tokkal együtt csak

6 korona 3 évi jótállással. 3 darab vételnél csak 5 korona.

Nem megfelelő esetben kicserélem vagy a pénzt visszaidom. Szétküldés az I. amerikai óragyárak vezérképiselete által

BÖHNEL MIKSA, órás

BÉCS, IV., MARGARETENSTRASSE 48—73.

— a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója. —

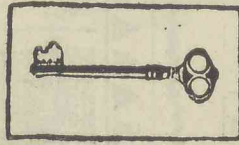
ÓVÁS: Kereskedők Roskopf-órákat pléh-tokkal és imitált papír Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 frt. 75 kr. és megjegyzem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem órás. Az én óráim finom szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs fenti czéjegyzéssel ellátva, utasítunk határozottan vissza.

SCHICHT-SZAPPAN.

„Szarvas” vagy „Kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

URANOS-KÉK

ruha-mosáshoz a legjobb kékitőszér

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő. Olcsó és felülmúlhatatlan kis üveg 24 fillér tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 160 kor. 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos
gyártói

Kochsinger Testvérek vegyészeti gyára

BUDAPEST

VI. Rózsa-utca 58.